VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Lyhennetty toimitussykli (T+1) – U-kirjelmä

RISTO KOPONEN, FINANSSINEUVOS
TALOUSVALIOKUNTA
25.3.2025

Yleistä

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttamisesta unionissa noudatettavan toimitussyklin lyhentämiseksi
- Annettu 12.2.2025
- Tavoitteena: post-trading-palveluiden tehostaminen, EUn kilpailukyvyn vahvistaminen, markkinoiden pirstoutumisen sekä EUn ja muiden markkinoiden yhteensopimattomuuden estäminen
- EU-neuvottelut etenevät nopeasti, sekä jäsenvaltioiden että Euroopan parlamentin tahoilla.
- Lausuttavana Jaosto10 ja EFi 3. – 6.3.2025

Pääasiallinen sisältö

- Muutetaan nk. arvopaperikeskusasetusta siten, että arvopapereiden toimitusaika lyhenee T+2 → T+1
- T+1-toimitukseen siirtymispäivä 11.10.2027
- Toimitusaikasäännöksen sovellusala säilyy entisellään
  - siirtosiirtokelpoisten arvopapereiden, rahamarkkinavälineiden, yhteissijoitusyritysten osuuksien ja päästöoikeuksien kauppapaikoilla tehtyjen kauppojen toimitus
  - Kauppapaikoilla toteutetut kaupat, pl. Kaupat, joista on sovittu yksityisesti mutta jotka toteutetaan kauppa-paikoilla, kaupat, jotka toteutetaan kahdenvälisesti mutta joista ilmoitetaan kauppapaikkaan, ja ensimarkkinakaupat

Vaikutusarvio I - yleistä

- Komissio ei tehnyt täysimittaista vaikutusarviota asian kiireellisyydestä johtuen, pohjautuu pitkälti EAMVn arvioon.
- Useat EUn ulkopuoliset maat siirtymässä tai siirtyneet T+1:een (Kiina, Intia, USA, Kanada, Sveitsi, UK…) → EUn seurattava
- Järjestelmien, prosessien ja markkinakäytäntöjen mukauttaminen T+1:een edellyttää investointeja, joskin osa vaadittavista investoinneista joka tapauksessa tehtävä toimitustehokkuuden edistämiseksi.
- Tarkkojen kustannusarvioiden esittäminen vaikeaa, koska kustannusarvioita vähän jos lainkaan tai koska kustannukset selviävät vasta myöhemmin.

Vaikutusarvio II

- Hyödyt:
  - EUn ja muiden markkinoiden yhteensopivuus
  - post-trading-palveluiden tehostuminen,
  - EUn kilpailukyvyn vahvistuminen
  - CCP-vakuusvaatimusten vähentyminen EUR 25 mrd (JVKt) ja EUR 30 mrd (osakkeet)
- Kustannukset
  - Ap-välittäjien kustannukset: EUR 3 – 10 mio/toimija, yht. EUR 1,6 – 5,3 mrd.
  - Omaisuudenhoitajat: tarve edistää automaatiota ja prosesseja, ei kustannusarvioita
  - Markkinainfra: kustannukset selviävät myöhemmin kun mukautustarve selviää, esim. aikataulut, vakuushallinta, kapasiteettilisäykset

- Yhtiölainojen liikkeeseenlaskijat: ei vaikutuksia
- Sijoittajat: periaatteessa hyötyvät, mutta kysymys siirtävätkö välittäjät kustannuksiaan hintoihinsa

Vaikutusarvio III - erityiskysymykset

- Sidosryhmät esittäneet huolen toimitusasteen laskusta ja siitä heille kohdistuvista rahamääräisistä seuraamuksista.
  - Historia ja kv.kokemukset siirtymästä eivät tue tätä
  - EAMV: komissio voi harkita keinoja vähentää toimialalle syntyviä kustannuksia rahamääräisistä seuraamuksista, mutta toimialan osoitettava tälle aito tarve.
- Toimiala lähes yksimielisesti nykyisen sovellusalan säilyttämisen kannalla.
  - Tiettyjen futuurien ja ETFn osalta ongelmat osapuolten kapasiteetissa, prosesseissa ja toimitussykleissä → toimijoiden tehostettava toimintaansa, ei syytä muuttaa sovellusalaa.

Valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvosto kannattaa sääntelyehdotusta ja sen tavoitteita. Valtioneuvosto katsoo esityksen mm. edistävän yhteismarkkinoiden toimintaa ja houkuttelevuutta.
- Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti T+1-siirtymään. Nopeampi toimitus hyödyttää EU:n pääomamarkkinoita ja vähentää eri lainkäyttöalueiden toimitusaikojen eroista johtuvia ongelmia ja kustannuksia.
- Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti siihen, että toimitusaikasääntelyn sovellusala säilyy nykyisellään. Valtioneuvosto katsoo, että vaikutusarvioiden perusteella sovellusalaa ei ole syytä muuttaa ja tiettyihin tapahtumiin ja instrumentteihin liittyvät ongelmat voitaisiin ratkaista toimintoja tehostamalla.
  - Valtioneuvosto voi toissijaisesti tukea sovellusalan muuttamista, jos muutokselle selkä tarve.
- Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti siihen, ettei toimituskurisäännöksiä lievennetä T+1-siirtymän ajaksi. Valtioneuvosto katsoo, että markkinaosapuolilla tulee säilyä motivaatio tehdä tarvittavat muutokset ja tehostaa toimintaansa onnistuneen T+1-siirtymän varmistamiseksi.
  - Huomioiden lyhyehkö aika tehdä muutokset sekä vaikutusarvioiden ohuus, valtioneuvosto voi toissijaisesti tukea toimenpiteitä toimituskurisäännöksien rikkomisesti aiheutuvien kustannusten rajaamiseksi. Tarve tulee selkeästi osoittaa ja toimenpiteet olla rajattuja.

Liite: T+1-siirtymän EU-hallintomalli

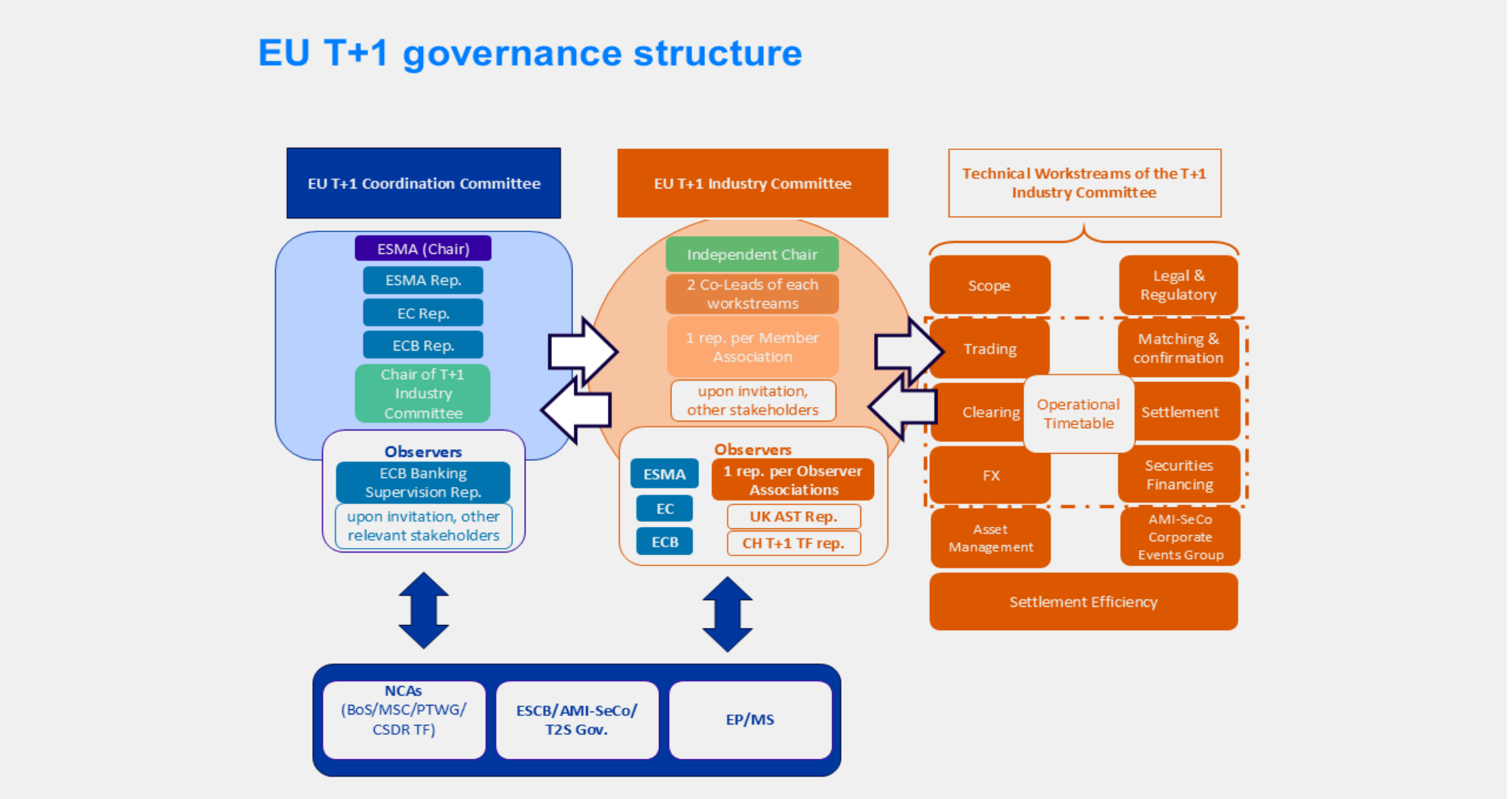

Lähde: https://www.esma.europa.eu/esmas-activities/markets-and-infrastructure/shortening-settlement-cycle-t1-eu

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

RISTO KOPONEN, FINANSSINEUVOS
ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET